

B.Ed (NEW) Semester-4 Examination

D-04

Value Education

March-2024

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્ર 1. આપેલ પ્રશ્નોના જૂથમાં થી કોઈ એક જૂથના પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (14)

- A. “મૂલ્ય”નો અર્થ અને સંકલ્પનાને ઉદાહરણ સાથે સ્પષ્ટ કરી તેના મહત્વની ચર્ચા કરો.
B. મૂલ્યોના વિવિધ પ્રકારો ની વ્યાખ્યા આપી તેના મહત્વ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

અથવા

- A. ભારતીય સંસ્કૃતિ કઈ રીતે ‘આદર’ અને ‘સંયોજન’ જેવા માનવ મૂલ્યોને વધારે છે, ઉદાહરણ સમજાવો.
B. ‘પંડિત દીનદયાળ’ અને ‘શ્યામા પ્રસાદ મુખર્જી’ના ‘સમાજ નિર્માણમાં મૂલ્યોની ભૂમિકાના મહત્વ’ વિષે દ્રષ્ટિકોણોની તુલના કરો.

પ્ર 2. આપેલ પ્રશ્નોના જૂથમાં થી કોઈ એક જૂથના પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (14)

- A. મૂલ્ય શિક્ષણની સંકલ્પના સમજાવો અને કોઈ અસરકારક મૂલ્ય શિક્ષણના અભ્યાસનું ઉદાહરણ આપો.
B. મૂલ્ય શિક્ષણની જરૂરિયાતોની ચર્ચા કરો અને આ કઈ રીતે વિદ્યાર્થીઓના સર્વાંગીણ વિકાસને પૂરો પાડે છે? સમજાવો

અથવા

- A. મૂલ્ય શિક્ષણ આપવામાં આવેલ માધ્યમો અને અભિગમોને તેનાથી થતાં લાભો અને મર્યાદાઓ સાથે સમજાવો.
B. અધ્યેતાઓમાં મૂલ્યોને સ્થાપવા માટે વાર્તા અને રોલ પ્લેની અસરકારકતા વર્ણવો.

પ્ર 3. આપેલ પ્રશ્નોના જૂથમાં થી કોઈ એક જૂથના પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (14)

- A. મૂલ્ય શિક્ષણના મહત્વ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
B. વિદ્યાર્થીઓ શાળાની બહાર કઈ રીતે નૈતિક મૂલ્યો કેળવે છે?

અથવા

- A. NEP-1986 માં, મૂલ્ય શિક્ષણ વધારવા માટે કઈ જોગવાઈઓ આપેલી છે? સમજાવો.
B. મૂલ્ય શિક્ષણ વધારવા માટે શાળા અભ્યાસક્રમમાં કઈ પ્રવૃત્તિઓ અને સુધારા સૂચવશો.

પ્ર 4. આપેલ પ્રશ્નોના જૂથમાં થી કોઈ એક જૂથના પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (14)

- A. મૂલ્ય વર્ગીકરણ પ્રતિમાનમાં આવેલ દરેક મૂલ્યોના વર્ગોને ઉદાહરણ સાથે વર્ણવો.

P.T.O

E 1308-2

B. મૂલ્ય વિશ્લેષણ પ્રતિમાનની ચર્ચા કરો અને ઇચ્છનીય મૂલ્યો કેળવવાની અસરકારકતાનો મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

A. 'સામાજિક ક્રિયાત્મક પ્રતિમાન' સાથે તેના સિદ્ધાંતો અને મહત્વ સમજાવો.

B. 'સંસ્કાર' અને 'મૂલ્ય શિક્ષણ' વચ્ચે સંબંધ સમજાવો.

પ્ર. 5; આપેલ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

1. મૂલ્ય શિક્ષણનો મુખ્ય હેતુ શું છે ?
2. મૂલ્ય શિક્ષણની વ્યાખ્યા આપો.
3. સાંસ્કૃતિક મૂલ્યનો એક ઉદાહરણ આપો.
4. વિદ્યાર્થીઓમાં મૂલ્ય કેળવવામાં કોણ મુખ્ય ભાગ ભજવે છે?
5. મૂલ્ય શિક્ષણ વિસ્તારવામાં વાર્તા કથનના બે ઉપયોગ લખો.
6. મૂલ્ય શિક્ષણમાં 'ચરિત્ર શિક્ષણ' શું છે?
7. અભ્યાસક્રમમાં મૂલ્યોને કઈ રીતે શામિલ કરી શકાય?
8. મૂલ્ય શિક્ષણમાં અનુભવ આધારિત અધ્યયનની ભૂમિકા લખો.
9. મૂલ્ય શિક્ષણ આપવામાં શિક્ષકોને નડતા બે પડકારો લખો.
10. મૂલ્ય વધારવામાં સમાજને શામિલ કરવાના બે મહત્વ જણાવો.
11. મૂલ્ય વિશ્લેષણ પ્રતિમાનના પ્રણેતા કોણ હતા.
12. મૂલ્ય શિક્ષણના બે અભિગમો લખો.

E 1308-3

Course: **B.Ed. SEMESTER IV**

Year:

Name and Code of Paper: D-04: **Value Education**

Date:

Marks: 70

Time: 2.30 Hours

Q1. Answer any one set of questions given below.

(14 Marks)

- A. Discuss the significance of 'Values', explaining its meaning, concept with relevant example.
- B. Define the various types of values and explain its significance with relevant examples for each.

OR

- A. Illustrate with examples how Indian culture promotes human values such as respect and harmony.
- B. Compare the perspectives of Pt. Deendayal and Dr. Shyama Prasad Mukharjee on the importance and role of values in shaping society.

Q2. Answer any one set of questions given below.

(14 Marks)

- A. Explain the concept of Value Education and provide examples of effective value education practices.
- B. Discuss the need for value education and explain how it meets the need of students' holistic development.

OR

- A. Explain the mediums and approaches used for imparting value education with its advantages and limitations.
- B. Illustrate the effectiveness of storytelling and role playing in instilling values among learners.

Q3. Answer any one set of questions given below.

(14 Marks)

- A. Explain the importance of Value Education with relevant examples.
- B. How do children learn moral values outside the school?

OR

- A. Explain the recommendations made in NEP 1986 to promote value education.
- B. Suggest some activities and provisions in school curriculum to develop value education.

P. T. O

E 1308-4

Q4. Answer any one set of questions given below.

(14 Marks)

- A. Provide examples to illustrate each category of values within the value classification model.
- B. Discuss the value analysis model and evaluate its effectiveness in cultivating desirable values.

OR

- A. Explain 'Social Action Model', its principles and importance.
- B. Explain the relation between 'value education' and 'Sanskar'.

Q5. Answer any seven of questions given below.

(14 Marks)

- 1. What is the primary objective of value education?
 - 2. Give the definition of Value Education.
 - 3. Give an example of cultural value.
 - 4. Who plays important role in imparting values to students?
 - 5. Write two uses of storytelling in developing Value Education.
 - 6. What is 'Character education' in value education?
 - 7. How can values be integrated into the curriculum?
 - 8. Write the role of experiential learning in value education.
 - 9. Write 2 challenges faced by educators in teaching values.
 - 10. Write two importance of collaborating community to enhance values.
 - 11. Who propounded 'Value Analysis Model'?
 - 12. Write two approaches for value education.
-